

Examenreglement 2017-2018

§1 Begripsomschrijving

Artikel 1

In deze voorschriften wordt verstaan onder:

de Onderwijs- en Examenregeling: de regeling als bedoeld in artikel 7.13 lid 1 WHW, laatstelijk vastgesteld door het Faculteitsbestuur.

de student: hij die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en het examen van een opleiding genoemd in artikel 4 van de Onderwijs- en Examenregeling.

de Examinator: een door de Examencommissie op grond van art 7.12 c van de WHW aangewezen persoon belast met het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan.

§2 De Examencommissie

Artikel 2 Secties

De Examencommissie kan afzonderlijke secties instellen om namens de Examencommissie het propedeutisch examen, het bachelor examen en het master examen af te nemen.

Artikel 3 Het nemen van besluiten

De in artikel 2 bedoelde Examencommissie en secties nemen besluiten met gewone meerderheid van stemmen.

Artikel 3a Dagelijkse gang van zaken

Het faculteitsbestuur benoemt een ambtelijk secretaris die belast is met de behartiging van de dagelijkse gang van zaken.

§ 2a Examinatoren

Artikel 4 De examinatoren

De volgende personen zijn uit hoofde van hun aanstelling en kwalificaties door de Examencommissie als examinator aangewezen:

- I. alle hoogleraren, UHD's, UD's en docenten die bij de faculteit zijn aangesteld;
- II. promovendi en postdocs die bij de faculteit zijn aangesteld en in het bezit zijn van een aan een Nederlandse faculteit behaalde master in de rechtsgeleerdheid;
- III. bijzondere hoogleraren met een bij onze faculteit gevestigde leerstoel;
- IV. alle overigen die door de Examencommissie zijn aangewezen.

De aanwijzing kan door de Examencommissie worden ingetrokken.

§ 3 Tentamens

Artikel 5 De tentamenstof

lid 1 is vervallen.

lid 2 De tentamenstof omvat het op de colleges behandelde alsmede de schriftelijke dan wel digitale bronnen voor zover deze overeenkomstig het bepaalde in lid 3 zijn bekend gemaakt en overeenkomstig het bepaalde in lid 4 beschikbaar zijn.

lid 3 De schriftelijke dan wel digitale bronnen worden voor de aanvang van de onderwijsperiode die voorafgaat aan het desbetreffende tentamen in OCASYS of via de studentenportal bekend gemaakt. Indien bijzondere omstandigheden nopen tot bekendmaking op een later tijdstip dan in de vorige zin bedoeld, geschiedt bekendmaking via de studentenportal zo spoedig mogelijk na aanvang van de onderwijsperiode, doch niet later dan twee weken nadien.

lid 4 De schriftelijke dan wel digitale bronnen waaraan de tentamenstof wordt ontleend, dienen beschikbaar te zijn bij de aanvang van de onderwijsperiode die voorafgaat aan het desbetreffende tentamen.

Indien bijzondere omstandigheden een beschikbaarheid op het in de vorige zin bedoelde tijdstip verhinderen, mogen de bronnen na aanvang van de onderwijsperiode beschikbaar komen, doch niet later dan twee weken nadien.

lid 5 In afwijking van het bepaalde in de leden 3 en 4 kan gedurende het semester:

- a) aanvullende schriftelijke tentamenstof wordt verstrekt welke in omvang niet meer dan een tiende deel van de maximaal toelaatbare hoeveelheid tentamenstof bevat.
- b) de desbetreffende tentamenstof in individueel overleg tussen de examinator en de student worden vastgesteld.

lid 6 De vragen en opgaven van het tentamen gaan het op de colleges behandelde en de met inachtneming van de leden 3, 4 en 5 bekend gemaakte en ter beschikking gekomen bronnen niet te buiten. In geval van niet nakoming van dit voorschrift mogen de desbetreffende vragen en opgaven niet in de beoordeling worden betrokken.

lid 7 Indien de Examencommissie daartoe bijzondere redenen aanwezig acht, kan zij besluiten tot afwijking van het bepaalde in de voorgaande leden, en passende maatregelen nemen met inachtneming van de gerechtvaardigde belangen van studenten.

Artikel 6 Vragen en opgaven

lid 1 Het tentamen representeert de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.

lid 2 De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk, en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden. Het tentamen geeft weer hoeveel punten per vraag kunnen worden toegekend.

lid 3 Meerstellingvragen in multiple-choice vorm zijn niet toegestaan.

Artikel 7 De taal waarin het tentamen wordt afgenomen

De tentamens worden afgenomen in het Nederlands tenzij in de Onderwijs- en Examenregeling is opgenomen dat de instructietaal van een onderdeel Engels is. In die gevallen wordt ook het tentamen in het Engels afgenomen.

Artikel 8 Wijze van tentaminering en tentamendata

lid 1 Een tentamen wordt schriftelijk of mondeling afgenomen. De wijze van afnemen wordt in de vakomschrijvingen in OCASYS vermeld. De examinator kan slechts besluiten om af te wijken van de wijze van tentaminering na goedkeuring door de Examencommissie tot uiterlijk in de zesde collegeweek van de desbetreffende onderwijsperiode. Indien het een hertentamen betreft, is geen goedkeuring door de Examencommissie vereist.

lid 2 Indien de keuze voor een schriftelijk dan wel mondeling tentamen in de vakomschrijving in OCASYS afhankelijk is gesteld van het aantal deelnemers, bepaalt de examinator de wijze van tentaminering uiterlijk in week 2 van het desbetreffende blok.

lid 3 Een besluit als bedoeld in lid 1 en 2 brengt de examinator zo snel mogelijk ter kennis van de studenten en de tentamenadministratie van de Dienst Onderwijs- en Studiebegeleiding.

lid 4 De tentamendata van schriftelijke tentamens worden door de Examencommissie vastgesteld en via vermelding op de studentenportal bekend gemaakt. Aanvullingen of afwijkingen van het vermelde op de studentenportal worden uiterlijk twee maanden voor de desbetreffende tentamendatum bekend gemaakt.

lid 5 Bij de vaststelling van de data bedoeld in lid 4 wordt zoveel mogelijk voorkomen dat tentamens die facultair in dezelfde onderwijsperiode van hetzelfde studiejaar zijn geprogrammeerd, samenvallen.

lid 6 De in lid 4 bedoelde data worden met het oog op een adequate bekendmaking daarvan, medegedeeld aan het bestuur van de faculteit.

lid 7 Mondeling af te nemen tentamens worden op een door de examiner(en) te bepalen dag en tijd afgenomen.

lid 8 Het bepaalde in het vierde tot en met het zesde lid is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op de tentamens die anders dan schriftelijk of mondeling worden afgenomen.

Artikel 9 De toelating

De Examencommissie of examiner beslist of voldaan is aan de voorwaarden voor de toelating tot het afleggen van een tentamen.

Artikel 10 Intekeningsverplichting vakken en schriftelijke tentamens

lid 1 Intekening voor een vak geldt als intekening voor het desbetreffende tentamen.

lid 2 De intekening voor een vak kan uitsluitend plaatsvinden in de volgende perioden:

- Vakintekening blok 1: 21 augustus 2017 t/m 15 september 2017;
- Vakintekening blok 2: 23 oktober 2017 t/m 24 november 2017;
- Vakintekening blok 3: 15 januari 2018 t/m 16 februari 2018;
- Vakintekening blok 4: 26 maart 2018 t/m 27 april 2018.

Op basis van deze vakintekening wordt de student door de Faculteit ingetekend voor het tentamen en een eventueel hertentamen. De intekening vindt plaats via Progress.

lid 3 Studenten die ingetekend staan voor een vak maar niet zijn geslaagd in de eerste kans, worden automatisch ingetekend voor het hertentamen.

lid 4 Intekening voor tentamens en hertentamens zonder vakintekening is mogelijk in week 5 van het blok waarin het tentamen of het hertentamen wordt afgenomen:

- Na-intekening tentamens blok 1: 32 t/m 6 oktober 2017;
- Na-intekening (her)tentamens blok 2: 11 t/m 15 december 2017;
- Na-intekening (her)tentamens blok 3: 5 t/m 9 maart 2018;
- Na-intekening (her)tentamens blok 4: 14 t/m 18 mei 2018.

Artikel 11 De gang van zaken tijdens het afleggen van een tentamen

lid 1 De examinator zorgt ervoor dat ten behoeve van de schriftelijke tentaminering surveillanten worden aangewezen, die erop toezien dat het tentamen goed verloopt.

lid 2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de Examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart en een geldig identiteitsbewijs. Tevens dient de student het bewijs van intekening en tafelnummer in Progress op verzoek te tonen.

lid 3 Aanwijzingen van de Examencommissie, examinator of surveillant die voor de aanvang van het tentamen zijn gepubliceerd, alsmede aanwijzingen die tijdens het tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan gegeven worden, dienen door de student te worden opgevolgd.

lid 4 De examinator en de door hem aangewezen surveillanten zijn bevoegd om onmiddellijk voorafgaand aan of gedurende een tentamen of examen:

- a) de intekeningsbescheiden van studenten te controleren;
- b) de voor het tentamen of examen benodigde bescheiden van de studenten te onderzoeken;
- c) andere meegebrachte bezittingen of eigendommen van de student te onderzoeken bij een vermoeden van fraude.

lid 5 De examinator en de door hem aangewezen surveillanten zijn bevoegd om een student deelname of verdere deelname aan het tentamen te ontzeggen indien deze:

- a) zonder geldige reden na aanvang van het tentamen verschijnt;
- b) niet over een geldige intekening beschikt;
- c) frauduleuze handelingen pleegt;
- d) het ordelijk verloop van het tentamen of examen verstoort.

lid 6 In de gevallen in lid 5 genoemd worden de tentamenformulieren door de examinator of surveillant ingenomen en wordt het tentamen als niet afgelegd beschouwd.

lid 7 Het is de student niet toegestaan om een half uur na aanvang van het tentamen nog met het tentamen te beginnen. De student die met een tentamen is begonnen mag pas minimaal een half uur na de reguliere aanvangstijd de zaal verlaten.

Toiletbezoek is het eerste en laatste half uur van het tentamen niet toegestaan. In de tussenliggende tijd is toiletbezoek slechts toegestaan met toestemming van de

examinator of surveillant, die deze toestemming verleent tenzij de orde van het tentamen daarmee naar diens oordeel wordt verstoord.

lid 8 Bij een schriftelijk tentamen moet de tijdsduur van het tentamen schriftelijk worden aangegeven. De examinator heeft het recht om de aangegeven tijdsduur te verlengen. Studenten die eerder weggaan, kunnen geen rechten ontleen aan het feit dat na hun weggaan tot verlenging wordt besloten.

lid 9 De examinator en de door hem aangewezen surveillanten zijn bevoegd om regels te stellen met betrekking tot het meenemen van tentamenopgaven. Deze regels worden op het tentamenformulier bekend-gemaakt of gedurende het tentamen meegedeeld.

lid 10 Een student, die niet voldoet aan het hiervoor bepaalde, kan door de examinator worden uitgesloten van het tentamen.

lid 11 Tegen een beslissing van de examinator staat beroep open bij de Examencommissie.

Artikel 12 De beoordeling

lid 1 Indien de beoordeling van tentamens uitgedrukt wordt in cijfers, geschiedt dit in hele getallen op de schaal van 1 tot en met 10.

lid 2 De beoordeling van Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 en 2, Research seminar International Law, Research seminar European Law, Recht en Informatiemanagement, , vakken van de onderzoeksmaster waarvoor een paper wordt geschreven, en de master seminaars geschiedt in hele of halve cijfers. De wijze van beoordeling wordt bij aanvang van het betreffende vak bekend gemaakt aan studenten. De beoordeling van de bachelorafsluitende onderdelen en de scriptie geschiedt in halve cijfers.

lid 3 In de lid 1 en 2 genoemde gevallen is met een voldoende resultaat afgelegd indien het cijfer 5,5 of hoger is verkregen.

lid 4 Indien de beoordeling van een tentamen niet in een cijfer wordt uitgedrukt, kan de desbetreffende examinator kiezen uit de volgende mogelijkheden:

- onvoldoende
- voldaan aan de eisen.

lid 4a Indien een examinator wenst af te wijken van de in lid 1 en 2 bepaalde wijze van becijferen dient deze een gemotiveerd verzoek hiertoe in te dienen bij de Examencommissie.

lid 5 De student kan binnen drie dagen na de uitslag van een met goed gevolg afgelegd tentamen, niet zijnde een semina(a)r of practicum, een schriftelijk verzoek bij de Examencommissie indienen om het tentamen als niet afgelegd aan te merken, waarna hij het tentamen bij een volgende gelegenheid opnieuw mag afleggen. Deze regeling geldt voor maximaal twee tentamens per studiejaar.

lid 6 Indien de op verzoek van de student verwijderde tentamenuitslag tijdens de nabespreking wordt opgehoogd tot een resultaat dat de student alsnog als afgelegd wil laten gelden, verzoekt hij de examinerator dit resultaat door te geven aan de tentamenadministratie van de Faculteit en wordt zijn verzoek om het resultaat als niet afgelegd te beschouwen ongedaan verklaard.

Artikel 13 Verklaring waaruit de uitslag blijkt

Na iedere onderwijsperiode wordt namens de Examencommissie door het hoofd van de Tentamen- en Examenadministratie aan iedere student een digitaal overzicht verstrekt van de afgelegde tentamens.

Artikel 14 Aanmelding voor - en bekendmaking van de uitslag van - mondelinge tentamens en papers

lid 1 In afwijking van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 is dit artikel van toepassing op tentamens die volgens de studieregeling mondeling worden afgenomen.

lid 2 Als een student een mondeling tentamen mag afleggen, dient hij een afspraak te maken met de examinerator.

lid 3 Onmiddellijk na afloop van het mondelinge tentamen verstrekt de examinerator een schriftelijke mededeling van de uitslag van het tentamen.

lid 4 Een student die wegens ziekte of andere dringende omstandigheden niet kan deelnemen aan een tentamen, dient daarvan onverwijld mededeling te doen aan de examinerator.

lid 5 Het in de voorgaande leden bepaalde is ook van toepassing op schriftelijke tentamens die op grond van een besluit van de Examencommissie mondeling mogen worden afgelegd. De student dient bij het maken van een afspraak een schriftelijke kennisgeving van de beschikking van de Examencommissie over te leggen.

lid 6 Indien een vak door middel van een paper wordt afgesloten, bepaalt de docent de inleverdatum en de nakijktermijn.

De nakijktermijn vangt aan op de eerste werkdag na de uiterste inleverdatum en bedraagt in ieder geval niet meer dan 20 werkdagen.

Artikel 15 Fraude

lid 1 Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden of die van een ander geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken.

lid 1a Als fraude gelden onder meer:

- a. het tijdens een tentamen – wc-bezoek daaronder begrepen – voorhanden hebben op enig andere plaats dan in een afgesloten tas op de vloer van geschriften, andere gegevensdragers of elektronische apparatuur, tenzij het gebruik daarvan is toegestaan;
- b. het tijdens een tentamen voorhanden hebben van bijschrijvingen in wetboeken, daaronder begrepen door onderstrepingen of markeringen aangebrachte codes;
- c. het overnemen in werkstukken, scripties daaronder begrepen, van teksten zonder bronvermelding;
- d. het presenteren van door anderen ontwikkelde ideeën als eigen werk;
- e. het bij een individuele opdracht kennisnemen van werkstukken van anderen die op diezelfde opdracht betrekking hebben; hetzelfde geldt voor een gezamenlijke opdracht voor zover wordt kennisgenomen van werkstukken van anderen dan degene(n) met wie die gezamenlijke opdracht dient te worden gemaakt;
- f. het ter beschikking stellen van werkstukken aan andere studenten, het uploaden naar voor anderen toegankelijke websites daaronder begrepen, terwijl het een individuele opdracht betreft waarvoor de inlevertermijn nog niet is verstreken; hetzelfde geldt voor een gezamenlijke opdracht, voor zover die werkstukken ter beschikking worden gesteld aan andere studenten dan degene(n) met wie die gezamenlijke opdracht dient te worden gemaakt.

lid 2 In geval van fraude tijdens het afleggen van een tentamen kan de examinator de student uitsluiten van verdere deelname aan het tentamen.

lid 3 De examinator draagt zorg dat een verslag van de geconstateerde of vermoede fraude onverwijld wordt toegezonden aan de Examencommissie, onder toezending van een afschrift aan de student, binnen een redelijke termijn nadat het vermoeden van fraude tot stand is gekomen.

lid 4 De student kan bij de Examencommissie bezwaar maken tegen de uitsluiting.

lid 5 Indien de Examencommissie heeft vastgesteld dat de student heeft gefraudeerd, kan de Examencommissie het behaalde resultaat voor het desbetreffende vak ongeldig verklaren, de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de Examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de Examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan

de Examencommissie het instellingsbestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.

lid 6 De Examencommissie beslist niet dan nadat zij de student en de examiner heeft gehoord, althans daartoe in de gelegenheid heeft gesteld.

Artikel 15a Werkstukken

Een voor een bepaald examenonderdeel vervaardigd werkstuk kan niet worden ingediend in het kader van een ander examenonderdeel. Indien in strijd met de vorige volzin hetzelfde of een in aanzienlijke mate gelijkkluidend werkstuk wordt ingediend, kan de uitslag van het laatstbedoelde examenonderdeel van de desbetreffende student door de Examencommissie ongeldig worden verklaard.

§ 4 Examens

Artikel 16 De vaststelling van de uitslag van het examen

Nadat alle onderdelen van een examen zijn afgenomen, wordt de uitslag van het examen met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 12, 17 en 18 vastgesteld door de Examencommissie.

Artikel 17 Het propedeutisch examen

Het propedeutisch examen van een bacheloropleiding genoemd in artikel 1,2 van de Bachelor Onderwijs- en Examenregeling is behaald indien de student alle vereiste onderdelen van de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding met voldoende resultaat heeft afgelegd.

Artikel 18 Het afsluitend bachelor- en masterexamen

lid 1 Een afsluitend bachelorexamen van de in artikel 1.3 van de Bachelor Onderwijs- en Examenregeling genoemde opleidingen is behaald indien de student alle vereiste onderdelen van het desbetreffende bachelorexamen met een voldoende resultaat heeft afgelegd.

lid 2 Een afsluitend masterexamen van de in artikel 3.1 van de Master Onderwijs- en Examenregeling genoemde opleidingen is behaald indien de student alle vereiste onderdelen van het desbetreffende masterexamen met een voldoende resultaat heeft afgelegd.

Artikel 19 Het getuigschrift en de cijferlijst

lid 1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door ten minste twee examinatoren.

lid 2 Op het diplomasupplement bij het diploma van de opleiding waar de student een graad voor behaalt, worden de tot het examen behorende onderdelen vermeld. Daarenboven worden vermeld de overige tot het examen behorende onderdelen waarin, voordat over de uitslag van het examen is beslist, de student op diens verzoek is geëxamineerd, mits die onderdelen met goed gevolg zijn afgelegd en vooraf door de Examencommissie zijn goedgekeurd.

lid 3 De resultaten van het Honoursprogramma worden vermeld op het diplomasupplement bij de diploma van de opleiding waar de student een graad voor behaalt.

Artikel 19a Judicium

lid 1 De Examencommissie beoordeelt of aan het bachelor- of mastergetuigschrift een judicium wordt toegekend.

lid 2 Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- a) Het cijfer voor de masterscriptie of het bachelorafsluitende onderdeel moet voldoen aan de volgende minima:
 - 'Cum laude': ten minste 8,0;
 - 'Summa cum laude': ten minste 9,0.
- b) Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief het onder a genoemde onderdeel, van het door de examencommissie goedgekeurde examenprogramma is:
 - 'Cum laude': ten minste 8,0
 - 'Summa cum laude': ten minste 9,0.

lid 3 Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen meer dan de helft van het totaal aantal EC van de opleiding bedraagt.

lid 4 Voor het toekennen van enig judicium geldt dat het tentamen van een onderwijseenheid slechts eenmaal afgelegd mag zijn en een student niet aan de Examencommissie mag hebben verzocht een tentamen als niet afgelegd te beschouwen.

lid 5 Voor het toekennen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.

lid 6 Geen judicium wordt toegekend aan studenten die tijdens het programma fraude hebben gepleegd in de zin van artikel 15 van het Examenreglement.

lid 7 Indien voor een onderdeel of onderdelen van het examenprogramma een vrijstelling is verleend, gelden de voorwaarden van de leden 2 tot en met 6 onverkort voor de resultaten op grond waarvan de vrijstelling is verleend.

lid 8 In bijzondere gevallen kan de Examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden twee tot en met zes van dit artikel.

lid 9 Het Honoursprogramma maakt geen onderdeel uit van het reguliere curriculum. De resultaten en cijfers daarvan tellen niet mee voor de toekenning van het *judicium cum laude* of *summa cum laude*.

lid 10 Voor studenten die vóór 1 september 2010 de opleiding hebben aangevangen blijft de *judicium*regeling van kracht die voor hen gold op 31 augustus 2010.

§ 5 Vrijstellingen

Artikel 20 Vrijstelling van een examen, een tentamen of een practicum

lid 1 Een verzoek tot vrijstelling van een examen, een tentamen of een practicum op grond van het bepaalde bij of krachtens de wet wordt ingediend bij de Examencommissie.

lid 2 De Examencommissie neemt een gemotiveerde beslissing binnen zes weken na ontvangst van het verzoek. De student wordt van het besluit onverwijld in kennis gesteld.

lid 3 Indien een student van mening is dat hij bij of krachtens de wet al vrijstelling geniet van een of meer tentamens, doet hij hiervan mededeling aan de Examencommissie.

lid 4 Door de Examencommissie wordt geen vrijstelling verleend voor onderdelen die elders met goed gevolg zijn afgelegd in een periode waarin voor betrokkene aan de eigen faculteit een uitsluiting wegens fraude van kracht was.

§ 6 Bewaartermijn

Artikel 21 Bewaartermijn tentamens

lid 1 De uitslag van een tentamen wordt door de Tentamen- en Examenadministratie ten minste tien jaren bewaard.

lid 2 Het door de student gemaakte tentamen wordt zeven jaren bewaard.

§ 7 Afwijkingsmogelijkheid

Artikel 22 Het gebruik maken van een afwijkingsmogelijkheid

Alvorens over een in de Onderwijs- en Examenregeling of in dit reglement geboden afwijkingsmogelijkheid door de Examencommissie wordt beslist, kan de studieadviseur in de gelegenheid worden gesteld van bericht en raad te dienen.

§ 8 Overige bepalingen

Artikel 23 Wijzigingen van deze voorschriften

Geen wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van studenten hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

Artikel 24 Inwerkingtreding

lid 1 Dit Reglement treedt in werking op 1 september 2017.

lid 2 Dit kan worden aangehaald als Examenreglement 2017-2018 van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen.

Aldus vastgesteld door de Examencommissie van de Faculteit Rechtsgeleerdheid in juli 2017.